

Merknadsbehandling – kunngjøring planoppstart og planprogram Kommuneplanens samfunnsdel 2023-2033 - Vestvågøy kommune

Dato, Avsender	Innspill	Kommentar
<p>24.02.2023 Jonassen Maskin og transport</p>	<p>Utdrag:</p> <p>I kommunens samfunnsdel bør det legges en strategi for å kunne gjennomføre de kommende tiltak på infrastruktur og utbygginger på en bærekraftig måte og miljøvennlig måte. Eksempel på infrastruktur og utbygginger kan være endring/utvidelse av flyplass, bygging av nye og utbedring av gamle veier, masseutskifting og fyllinger for næring, fritidsboliger og boliger. I tillegg kommer vedlikehold av all eksisterende infrastruktur og områder for næring, fritidsbolig og bolig-områder. Her kan vi nevne at Vestvågøy kommune er og vil være en stor kjøper av råstoff i forbindelse med vedlikehold/oppgradering og nybygging av veier, nybygging og utskifting av ledningsanlegg under bakken og ved nye byggeprosjekter som for eksempel samlokalisering av ambulanse og politi, nytt svømmebasseng, bygging av omsorgsboliger osv. I samfunnsdelen bør det legges en strategi som sikrer tilgang på disse materialene i planperioden og i perioden utover de neste 10 år. Prosessene med å planlegge og starte opp masseuttak tar ofte svært lang tid, og det bør derfor lages forutsigbare og gode strategier som kan legge til rette for god planlegging.</p> <p>Konsekvensen av å ikke gjøre god planlegging av råstofftilgang vil kunne være lang transportvei, gjerne ut av regionen med båt eller lange transportetapper med bil. Dette gir konsekvenser for pris og miljø som igjen bremser muligheten for utvikling og vedlikehold i både offentlig og privat sektor. Ved å se tilbake på kommuneplanens arealdel for 2019-2031 viser denne i overkant av 1 000 000m² som kan omdisponeres fra mer eller mindre uberørt terreng til nye formål innen næring, fritidsbolig og bolig. Mesteparten av dette arealet er på den sørlige delen av Vestvågøya. Dette vil medføre store behov for sprengstein og knuste masser i denne delen av Vestvågøya. Det vil være svært viktig å legge til rette for kort transportavstand.</p>	<p>Kommentar:</p> <p>Tilgang til råstoff fra masseuttak, med en overordnet strategi for gjenbruk av jordmasser fra bygg og anleggsvirksomhet er tema og hensyn som skal ta inn i samfunnsplanen, og i planens arealstrategi.</p> <p>En arealstrategi skal sikre langsiktig og helhetlig forvaltning av arealene i kommunen. Dette gir ett tett kobling mellom samfunnsdelen og kommuneplanens arealdel.</p> <p>I arealstrategien skal det utarbeides en overordnet strategi for jord og anleggsmasser, samt utvikling og forvaltning av masseuttak i kommunen, med bakgrunn i bygge og utviklingsaktivitet i offentlig og privat sektor.</p> <p>Lokalisering for å unngå langtransport av masser må konkret tas inn som en strategi, innunder tema masseuttak, jordmasser, eller tilsvarende.</p>

	<p>Vi mener det bør ses på en overordnet strategi for gjenbruk av jordmasser fra bygg og anleggsvirksomhet. Det vil i den forbindelse være fordelaktig å benytte samme transportvei til begge delene. Utkjøring av jordmasser kan gjøres med den samme lastebilen som kjører inn stein og knuste masser til anleggsområdet. Dersom det legges opp til at etterbruken etter masseuttak er dyrket mark vil jordmasser fra anleggsområdene kunne benyttes til å opparbeide dyrket mark inne i selve masseuttak og eventuelt i områdene som tilstøter masseuttaket. Da vil man kunne bygge opp areal til dyrket mark på en bærekraftig måte. Dette kan også gi god effekt for å redusere utslipp i landbruket.</p>	
<p>27.02.2023 Fiskeri- direktoratet</p>	<p>Utdrag: Kommunes geografiske plassering har gjennom tidene gitt rikelig tilgang på havets ressurser, og Vestvågøy er en viktig fiskerikommune. I fiskermanntallet er det per dags dato 253 hoved yrkesfiskere (blad B) i kommunen og 29 deltidsfiskere (blad A). I tillegg drives det fritids- og turistfiske; en næring som er i vekst på nasjonalt nivå. Det er per nå 12 etablerte akvakulturlokaliteter i Vestvågøy kommune, ni for matfisk av laks, en slaktemerdlokalitet, ett landbasert settefiskanlegg for torsk og ett blåskjellanlegg.</p> <p>Kommunen ligger innenfor produksjonsområde 9 «Vestfjorden og Vesterålen» som etter trafikklyssystemet er grønt og kan dermed ha 6 % vekst i produksjonen av laks, ørret og regnbueørret i sjø. Innspill til arbeidet med samfunnsdelen.</p> <p>Etter vårt syn bør samfunnsdelen være så konkret som mulig når det gjelder de næringene kommunen ønsker å satse på og tilrettelegge for. Det bør sies noe om hvilke mål eller visjoner man ønsker å sette for næringsutviklingen og verdiskapingen, eller hvilke strategier kommunen vil følge for å ha et grunnlag for konkrete tiltak som kan føre til en reell økning i aktiviteten innenfor de ulike næringene.</p> <p>Fiskeri og akvakultur. Fiskeridirektoratet ber om at fiskeri- og akvakulturnæringene får egen omtale i samfunnsdelen i kommuneplanen. Fiskeri- og akvakulturnæringene bør ikke bare omtales generelt. Eksisterende aktivitet, strategier, planer, mål, muligheter, konkrete tiltak og/eller</p>	<p>Kommentar:</p> <p>Fiskeri og havbruk er en av kommunens viktigste næringer.</p> <p>Samfunnsdelen har ikke en handlingsdel, men en arealstrategi som er premissgiver for framtidig arealforvaltning, hvor arealbruk, behov og hensyn skal konkretiseres med en overordnet strategi, som vil være førende i kommuneplanens arealdel. Arealbehov for fiskeri og havbruk vil omtales her, i tillegg til i næringskapitlet.</p> <p>Deltagelse, og medvirkning fra næringen (havbruk og fiskeri) vil være avgjørende for godt kunnskapsgrunnlag og framtidige arealbehov.</p>

	<p>utfordringer for næringene bør også beskrives, og deler av dette bør også tas med i handlingsdelen. Det er i tillegg viktig at kommunen sikrer god medvirkning i planarbeidet fra lokalt næringsliv, ved at man blant annet aktivt tar kontakt med representanter fra for eksempel fiskeri- og akvakulturnæringene, ulike produksjonsbedrifter og utstyrsleverandører.</p> <p>Marint biologisk mangfold. Etter vår vurdering må forutsigbarhet i planleggingen også knyttes opp mot ivaretagelse av marint biologisk mangfold. Marint biologisk mangfold er viktig, både i verdi av sin egenart men også indirekte ved at flere naturtyper fungerer som oppvekstområder for kommersielt viktige arter av fisk og skalldyr. Vi påpeker derfor at ivaretagelse av marint biologisk mangfold er spesielt viktig ved planlegging av ulike tiltak i og nær sjø.</p> <p>Marin forsøpling. Vi anbefaler at kommunen gjør en vurdering i forhold til problematikken rundt marin forsøpling. Det er viktig at kommunene erkjenner og ivaretar sitt ansvar på dette området, og forvalter sine lokale ressurser med lokale ordninger som reduserer og hindrer plast- og marin forsøpling i så stor grad som mulig.</p>	<p>Kommuneplanens samfunnsdel, er innrettet etter bærekraftsmålene. Hensyn til bruk og vern av naturmangfoldet i sjø og strandsonen, vil styrkes.</p> <p>Tema forsøpling og konkret marin forsøpling vil vurderes som ett av flere tema i arealstrategien, med konkrete mål, strategier og tiltak.</p>
<p>01.03.2023 Fiskarlaget</p>	<p>Utdrag: Nord Fiskarlag har fått kopi av Fiskeridirektoratets innspill til oppstart av kommunens planarbeid med kommuneplanens samfunnsdel. Vi kan ikke se at vi har fått oppstartsvarselet tilsendt. Vestvågøy er en kommune med sterk tilstedeværende fiskerinæring og -interesser. Vi ber om at vi får invitasjon til å delta i planarbeidet, som den største interesseorganisasjonen for fiskerne i Norge.</p>	<p>Kommentar: Planprogrammet er etter etterspørsel, oversendt fiskarlaget for uttalelse.</p>
<p>07.03.2023 Sametinget</p>	<p>Utdrag: Sametingets innspill vil påpeke hensyn som bør tas i planleggingen for å sikre samisk næringsutøvelse, kultur og samfunnsliv. Sametinget har ansvar for å påse at samiske interesser blir vurdert ut ifra et helhetlig perspektiv ved planlegging etter LOV-2008-06-27-71, Lov om planlegging og byggesaksbehandling (Plan- og bygningsloven). Et viktig hensyn som skal ivaretas i planlegging etter loven er å sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv (jf. 3-1).</p> <p>Planprosess og medvirkning Det er positivt at Vestvågøy kommune legger opp til en bred</p>	<p>Kommentar: Vi vil i samfunnsdelen, vurdere omfanget av kartlegging og utredning av samisk kultur og samfunnsliv i Vestvågøy kommune.</p>

deltakelse i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel, men vi savner en plan for hvordan kommunen skal sikre en aktiv medvirkning av den samiske befolkningen eller en undersøkelse om det er behov for en tilrettelagt planprosess jfr. plan og bygningsloven § 5-1. Sametinget ønsker å fremheve at medvirkning fra samiske interesser i planarbeidet er viktig og verdifullt. Samiske interesser og lokalsamfunn vil kunne være reinbeitedistrikt eller siida, bygdelag, utmarkslag, laksefiskelag, sauebeitelag, forening og andre interesseorganisasjoner. Samiske kultursentre, museer og lignende i kommune eller region kan ha foretatt dokumentasjonsarbeid av tradisjonell kunnskap som vil kunne være relevant i denne sammenheng.

Innspill til kunnskapsgrunnlag Vestvågøy kommune er en del av det historiske tradisjonelle samiske bosettingsområdet. Både samiske næringer, kulturminner og stedsnavn er til stede i kommunen. Kunnskapsgrunnlaget bør belyse temaer som omhandler den samiske befolkningen, samiske næringer, samiske barn, samisk opplæring og helsetilbud for samisk befolkning i kommunen. Disse temaene bør i alle fall være vurdert i kunnskapsgrunnlaget, selv om det i enkelte saksområder inngår i kommunens ordinære tjenestetilbud.

I samfunnsdelplanen vil det være viktig å legge opp til mål og strategier på hvordan planlegginga skal sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næring og samfunnsliv.

Vi ber om at kommunen oppdaterer følgende tema i kunnskapsgrunnlaget til samfunnsdelen: • kartlegge og oppdatere utviklingstrekk og utfordringer blant den samiske befolkningen i kommunen • kartlegge og oppdatere utviklingstrekk og utfordringer for samiske næringer i kommunen som reindrift, fjordfiske, jordbruk og utmarksnæringer • gjøre en vurdering av status, muligheter og utfordringer i forhold til samisk språk og kultur i barnehage og skole • undersøke om det finnes behov i befolkningen for tiltak som kan bidra til å ivareta og styrke den samiske identiteten hos barn, voksne og eldre • ta i bruk samisk tradisjonell kunnskap, lokale kunnskap og forståelser på lik linje med forskningsbasert kunnskap • vurdere om det er behov for å utrede

Kommunen har register på samiske kulturminner, som vil omtales i planen, og i tilhørende arealstrategi- og sikres i kommende kulturminneplan.

	<p>folkehelseutfordringer blant den samiske befolkningen.</p> <p>Samisk språk Sametinget har som mål at samisk språk styrkes og at språket blir en naturlig del av den norske offentligheten. Vi ønsker at det samiske språket tas i bruk i flere sammenhenger på alle plan i samfunnet.</p> <p>Samiske kulturminner Innenfor Vestvågøy kommunes grenser finnes det også samiske kulturminner. Kommunen har ansvaret for å identifisere, verdsette og forvalte kulturminner i tråd med nasjonale mål, jf. Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. Vi ser at kommunen har planlagt utarbeidelse av en kulturminneplan, og i den anledningen kan Sametinget som ansvarlig kulturminnemyndighet for samiske kulturminner bistå kommunen med en orientering om samiske kulturminner i kommunen hvis dette er ønskelig.</p>	
<p>13.03.23 Direktoratet for mineralforvaltning</p>	<p>Utdrag: Ifølge DMF sitt uttaksregisterer det ni uttak i drift i Vestvågøy kommune, der alle driver uttak av byggeråstoff. Norges geologiske undersøkelse (NGU) har registrert totalt 48 grus- og pukkforekomster², og 13 malm-, industrimineral- og natursteinforekomster³ i kommunen.</p> <p>Planprogrammet rekker frem overordnede føringer i FNs bærekraftsmål og nasjonale forventninger til kommunal planlegging. Samfunnsdelen skal inneholde en arealstrategi som blant annet skal legge vekt på næringsvekst, by-, tettsteds- og bygdeutvikling, og teknisk infrastruktur. Tilgang på byggeråstoffer er essensielt for at kommunen skal kunne imøtekomme fremtidens vekst- og utviklingsønsker. Mineralindustrien kan videre bidra med arbeidsplasser og verdiskaping i lokalsamfunnet.</p> <p>Kommunen bør vurdere hvordan dette kan konkretiseres gjennom samfunnsdelen. God og langsiktig planlegging kan resultere i mer effektiv og klimavennlig utvinning av mineralske ressurser. På generelt grunnlag anbefaler DMF at det blir lagt opp til kortest mulige distanser for transport av byggeråstoff. Dette er i tråd med de nasjonale forventningene og er gunstig for klima, miljø, arealinngrep og økonomi.</p>	<p>Kommentar:</p> <p>Tas til orientering.</p> <p>I samfunnsplanens vedlegg, arealstrategi vil det utarbeides en overordnet strategi for forvaltning av kommunens jord- og anleggsmasser, samt utvikling og forvaltning av masseuttak i kommunen, med bakgrunn i bygge og utviklingsaktivitet i offentlig og privat sektor.</p>

	DMF oppfordrer kommunen til å vurdere mulighetene for å gjenvinne eventuelle overskuddsmasser av god kvalitet, deriblant byggeråstoff, tråd med de nasjonale forventningene og FNs bærekraftsmål. Kommunen bør være bevisst på at tettstedsutvikling og infrastrukturprosjekter kan generere store mengder overskuddsmasser. Overskuddsmasser bør ses i sammenheng med øvrig tilgang på byggeråstoff. I tillegg til mineralstatistikken har DMF utarbeidet levetidskart for byggeråstoff i kommunenes og nasjonalt ressursregnskap	Krav for lokalisering, og unngå langtransport av masser vil tas inn i arealstrategi, innunder tema masseuttak, jordmasser, eller tilsvarende
29.03.23 Statens Vegvesen	<p>Statens vegvesens rolle i planleggingen Statens vegvesen har ansvar for at føringer i Nasjonal transportplan (NTP), Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, vegnormalene og andre nasjonale og regionale arealpolitiske føringer blir ivaretatt i planleggingen. Statens vegvesens samfunnsoppdrag er «å utvikle og tilrettelegge for et effektivt, tilgjengelig, sikkert, og miljøvennlig transportsystem» . Vi uttaler oss på vegne av staten som forvalter av riksveg og etaten sine egne kulturminner, og som statlig fagmyndighet med sektoransvar innenfor vegtransport. Statens vegvesen sitt sektoransvar for vegnettet betyr at Statens vegvesen har et overordnet ansvar for at trafiksikkerhet, klima og miljøhensyn og helhetlig bypolitikk ivaretas i alle planforslag som berører samferdsel.</p> <p>Statens vegvesens innspill til planarbeidet. Vi har ingen innspill til oppstart av revisjon med kommuneplanens samfunnsdel.</p>	Kommentar: Innspill tas til orientering.
29.03.23 Norges Vassdrag og energidirektorat (NVE)	<p>Utdrag: Klimatilpassing Det er viktig å ta hensyn til klimatilpassing i samfunnsplanleggingen. Tilstrekkelig sikkerhet mot naturfarer som flom, skred og overvann er viktig i den sammenheng. Klimaendringene øker sannsynligheten for ekstremvær og naturfarer i den forbindelse viser vi til Norsk klimaservicesenter som har laget fylkesvise klimaprofiler.</p> <p>Arealstrategi Vi ser videre at det er tenkt å utarbeide en arealstrategi. NVE anbefaler at arealstrategien omtaler at utbyggingsområder i utgangspunktet ikke bør plasseres i områder utsatt for naturfarer. Tilstrekkelig sikkerhet mot naturfarer som flom,</p>	Kommentar: Klimatilpassing vil være et av flere tema som skal inn i samfunnsdelens arealstrategi. Kommunen har også planlagt å utarbeide en egen ROS plan for kommunen, som et kunnskapsgrunnlag for kommunens arealforvaltning, opp mot naturfarer som flom, skred, overvann og ras.

	<p>skred og overvann er viktig, også i forbindelse med arealstrategien.</p> <p>Trygge og trivelige tettsteder i vekst tar vare på de naturlige vannveiene, de arealene som er godt egnet til infiltrasjon, fordrøyning og avrenning til bekken, elva eller sjøen. Slike tettsteder har åpne bekker og elver med rik vassdragsnatur. God overvanns- og vassdragsforvaltning er et viktig bidrag for å oppnå flere av FNs bærekraftsmål.</p> <p>Vi har noen innspill til arealstrategien og hvordan kommunen kan bli mer robust mot klimaendringer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ha oppdatert kunnskap om forventede klimaendringer og legg disse til grunn i planlegging, forvaltning og sakshandsaming • Legge vekt på samfunnsikkerhet og naturfare ved utbygginger og systematisk bruke risiko- og sårbarhetsanalyser for å avdekke sannsynlighet for og konsekvens av uønskede hendelser • Prioritere naturbaserte løsninger for overvannshåndtering, flom og skredsikring • Ta vare på økosystemer som våtmarker, myr og kantvegetasjon som kan dempe effektene av klimaendringene • Tydeliggjøre at bekkelukking ikke er tillatt og se på muligheten for å åpne bekker • Beredskap: Ekstremvær og flom er eksempler på uønskede hendelser som vil kreve forebygging og beredskap og som må ha fokus i arealplanleggingen. I utbyggingsområder bør overvann håndteres på overflaten. Vi anbefaler at det tas utgangspunkt i de naturlige vannveiene. Det må settes av store nok sammenhengende areal i utbyggingsområder for å ivareta trygg bortledning av overvannet på overflaten. <p>Nasjonale forventninger</p> <p>For å ivareta trygghet og synliggjøre vannrelaterte tema, vil vi oppfordre Vestvågøy kommune å sikre blågrønne areal/områder og et mer blågrønt samfunn, se Nasjonale forventninger og Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning.</p>	<p>Deres innspill til arealstrategien vil tas til følge med hensyn til kunnskapsgrunnlag, plan for samfunnsikkerhet og naturfarer (ROS), ved utbygging – ved bruk av ROS.</p> <p>Overordnede tema som blågrønne strukturer vil tas inn i arealstrategien, med mål, strategier og tiltak.</p>
<p>31.03.29 Nordland Fylkeskommune</p>	<p>Utdrag:</p> <p>I evalueringen av forrige samfunnsplan pekes det på at forrige samfunnsplan ble ansett som vidløftig og uten prioriteringer som styrket den som styringsredskap. I planprogrammet er det ikke tydelig hvordan samfunnsdelen skal konkretiseres og styrkes. En mulig spissing kan for eksempel innebære å trekke frem noen næringer som kommunen ønsker</p>	<p>Kommentar:</p> <p>Målet med revisjon av samfunnsplanen er blant annet spissing av enkelttema, med prioritering av kommunens satsningsområder. Gjennom revisjon av kommuneplanens</p>

å ha ekstra fokus på. Det anbefales derfor at kommunen gjør en tydelig prioritering av de aller viktigste fokusområdene. Det er positivt at revisjonen blant annet vil undersøke om gjeldende satsingsområdene er for sektoroppdelt og, i så fall hvordan de kan utformes mer tverrsektorielle. Dette vil kunne bidra til at kommuneplanens samfunnsdel blir et styringsverktøy som ser gode synergier for kommunens fremtidige utvikling på tvers av ulike sektorer.

Medvirkning

Det fremgår av planprogrammet at målet er at prosessen rundt planarbeidet skal bygge på diskusjoner om fremtidig utvikling av kommunen, og være forankret hos folkevalgte, administrasjon, samarbeidsparter og innbyggere. Dette er etter Nordland fylkeskommunens vurdering et gjennomtenkt opplegg i tråd med intensjonene i plan- og bygningsloven. Det mangler likevel en god oversikt over hvordan den formelle medvirkningen skal skje og hvilke møtepunkter og arenaer som skal brukes. Fylkeskommune minner om kommunens særlige ansvar for å legge til rette for aktiv deltakelse fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge, samt eldre med mindre mobilitet og digital kunnskap.

Arealregnskap og arealstrategier

Det er positivt at kommuneplans samfunnsdel skal inneholde en oppdatert arealstrategi for kommunens arealutvikling. I planprogrammet står det at det skal legges vekt på disse områdene: - Arealregnskap og utredningsbehov - Jordvern - Næringsvekst og nyskaping - By, tettsted- og bygdeutvikling - Natur- og kulturmiljø - Sosial og teknisk infrastruktur Det er viktig at arealstrategiene bygger på et oppdatert kunnskapsgrunnlag.

Fremdriftsplan

Fremdriftsplanen fremstår å være realistisk for gjennomføring av planprosessen. Det er positivt at endelig behandling av planforslaget skjer etter kommunevalget i september 2023.

Folkehelse:

Fylkeskommunen er tilfreds med at folkehelseloven omtales i planprogrammet og at oversiktsdokumentet ligger til grunn for kunnskapsgrunnlag, satsingsområder og strategier. Det savnes imidlertid en tydeligere konkretisering

samfunnsdel, ønsker vi en tydeligere prioritering av tema, mål og strategier. Fordi prioriteringene bl.a. vil skje gjennom det planlagte medvirkningsarbeidet, er disse ikke tatt inn i planprogrammet. Kun en skisse som eksempel.

Oversikt for gjennomføring av medvirkningsprosessen vil tas inn i oppdatert planprogram.

	<p>om hvordan utfordringer og muligheter som framgår i kunnskapsgrunnlaget påvirker kommunen.</p> <p>Bolig bør også nevnes i denne sammenheng. Videre bør konkrete satsingsområder med betydning for folkehelse komme tydelig fram i planprogrammet.</p> <p>Kommunen er i gang med å utarbeide en boligplan. Dette skal være en strategisk temaplan som beskriver utfordringer og valg som kommunen står overfor når det gjelder boligtilgang, boligutvikling og boligsosiale forhold. Fylkeskommunen mener at kommunens boligpolitikk bør bygge på et oppdatert kunnskapsgrunnlag på feltet, og bør sees i sammenheng med næringsutviklingen som foregår i kommunen, og eventuelle behov for utvikling av nye boligområder. Samfunnsdelen bør sette overordnede mål og strategier for området. 1. juli 2023 trer ny boligsosial lov i kraft (Lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet). Formålet med loven er å forebygge boligsosiale utfordringer og å bidra til at vanskeligstilte på boligmarkedet skal få bistand til å skaffe seg og beholde en egnet bolig.</p> <p>Besøksforvaltning: Fylkeskommunen foreslår at besøksforvaltning blir tatt med som et perspektiv i planprosessen til samfunnsdelen og i arbeid med oppdaterte arealstrategier. Det gjør oppmerksom på at Nordland fylkesting forventes å vedta en ny strategi for reiseliv og opplevelser for perioden 2023-2027 i løpet av første halvår 2023. Denne strategien har en visjon om å jobbe mot et regenerativt reiseliv. Dette harmonerer med visjonene om økt fokus på bærekraft i Vestvågøy kommunes mål for samfunnsdelen.</p> <p>Kulturminner: Det er positivt at natur- og kulturmiljø skal vektlegges i oppdateringen av kommunens arealstrategi. Fylkeskommunen minner om at gjenbruk av eksisterende bebyggelse, både i og utenfor kulturmiljø, er gode grep å ta med i arbeidet mot klimaendringer.</p>	<p>Kunnskapsgrunnlaget, som påvirker folkehelsen, med tilhørende utfordringer og muligheter vil kort presenteres i planprogrammet. Konkretisering om hvordan utfordringer og muligheter påvirker kommunen, er beskrevet og utredet i kunnskapsgrunnlaget, som er vedlagt planprogrammet.</p> <p>Bolig, og framtidig boligbehov vil være et strategisk tema, basert på tema som er kartlagt og utarbeidet i kommende boligplan. Her er ny boligsosial lov tatt inn.</p> <p>Innspill tas til følge.</p> <p>Innspill tas til følge, og vil vurderes i arbeidet med samfunnsplanens arealstrategi.</p>
<p>13.04.23 Statsforvalteren i Nordland</p>	<p>Utdrag: Planprogrammet skal gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt,</p>	<p>Kommentar: Tas til orientering krav om utarbeidelse av et utredningsprogram- for</p>

hvilke alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger. Som utgangspunkt savner vi her en klargjøring av utredningsbehovet, i form av et utredningsprogram.

Vi ser ellers at kommunen i planstrategien hadde lagt opp til at arbeidet med samfunnsdelen skulle starte i 2020. Det er derfor viktig at dette arbeidet nå settes i gang. Dette passer også fint sammen med kommunevalget til høsten, og at et nytt kommunestyre kan få eierforhold til planen. Vi minner likevel om at kommunen også nå skal utarbeide planstrategi for kommende valgperiode, og at dette arbeidet, så langt som mulig, bør sees i sammenheng med arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel. Vi oppfordrer her til at arbeidet med ny planstrategi også prioriteres, slik at det nåværende kommunestyret kan komme med forslag til hva slags planarbeid som skal prioriteres i den kommende valgperioden.

Kunnskapsgrunnlag:

Videre kunne følgende forhold med fordel vært klargjort / utdypet: • Landbrukets hovedutfordring er, ifølge kunnskapsgrunnlaget, at rekrutteringen til landbruket er lav og gjennomsnittsalderen på aktive bruk er høy. Landbruket er lite beskrevet i kunnskapsgrunnlaget. Det blir viktig at kunnskap fra andre kilder brukes når samfunnsdelen skal utarbeides, slik at landbruket og landbrukets ressursgrunnlag blir ivaretatt. • En oversikt over tilgjengelige utbyggingsmuligheter i planavklarte områder (arealregnskap), som grunnlag for utvikling av kommunale arealstrategier, jf. innspillet herfra til planen av 17.03.2020. • Utfordringer knyttet til samfunnssikkerhet

Status for plan- og byggesaksbehandlingen i kommunen

Som grunnlag for bl.a. utvikling av kommunale arealstrategier, politisk forankring av egne planer og samhandling mellom plan- og byggesaksbehandlingen, kunne kunnskapsgrunnlaget gjerne også omfattet en oversikt over plan- og byggesaksbehandlingen i kommunen. Etter det vi har forstått har kommunen god kompetanse på planområdet, og omfanget av byggesaker som er innvilget på grunnlag av dispensasjon har vært relativt lavt (ifølge kommunens egen rapportering). Vi ser imidlertid at omfanget av tilsendte vedtak om dispensasjon økte betydelig i 2022, og at en

utredningsbehov – (nytt kunnskapsgrunnlag) tas ikke til følge. Utredningsbehovet må samkjøres med den tverrfaglige arbeidsgruppen, basert på kunnskapsgrunnlaget.

Oppstart av arbeid med planstrategien skal igjangesettes i høst.

Se kommentar overfor, kunnskapsgrunnlag skal utarbeides med arbeidsgruppen.

Tas til orientering. Utarbeidelse av arealregnskap vil gjennomføres ifb. revisjon av kommuneplanens arealdel.

betydelig del av dette også gjaldt innvilgning av dispensasjon som grunnlag for byggesaksbehandling.

Arealstrategier

Vi ser kommunens presentasjon at det har vært en intensjon at arealstrategier skal være en del av kommuneplanens samfunnsdel, og forventer følgelig at dette også tas inn i planprogrammet (jf. også innspill herfra av 17.03.2020 til den kommunale planstrategien). Kommunen har tidligere utarbeidet et arealregnskap som grunnlag for gjeldende arealplan. Dette bør nå utvikles og settes i sammenheng med det arbeidet som pågår med arealregnskap for lofotkommunene i regi av "De grønne øyene", og tas inn som grunnlag for utvikling av arealstrategiene i kommuneplanens samfunnsdel. Som kommunen er kjent med forventer Statsforvalteren at kommunen kan legge et arealregnskap til grunn for eventuelt å ta nye arealer i bruk (jf. Arealregnskap - nødvendig begrunnelse for ny arealbruk).

Vestvågøy kommune har fått innvilget 100 000 kr fra Landbruksdirektoratet for å utarbeide kommunens jordvernstrategi. Vi forventer også at denne strategien videreføres i samfunnsdelens arealstrategi.

Bærekraftig utvikling

Planprogrammet gjengir et overordnet utfordringsbilde (fra kunnskapsgrunnlaget), som viser at kommunen "har mye å gå på" for å få til en bærekraftig utvikling. Ut fra dette, og fordi hensynet til reduksjon i utslipp av klimagasser og klimatilpasning skal inngå i den overordnede planleggingen, bør samfunnsdelen kunne vise hvordan Vestvågøy skal bidra til at Lofoten som region når målet om at "De Grønne Øyene" skal bli et lavutslippsamfunn i 2040. Dette kan f.eks. skje ved at planprogrammet stiller krav om at klimahensyn skal være gjennomgående tema i samfunnsdelen, eller / og at dette tas inn som et eget satsingsområde. Utviklingen av klimabudsjett og -regnskap, som nå skjer regionalt gjennom dette regionale prosjektet, vil gi kommunen et verktøy som viser utviklingen i forhold til et slikt mål.

Vi har videre nå kommet godt inn i tiåret for naturrestaurering. Målet er at 15% av verdens ødelagte natur skal restaureres innen 2030. Som del av det kartleggingsarbeidet som nå skal

Det vil vurderes å løses i samfunnsplanen.

Tas til orientering.

Ja jordvernstrategien vil vurderessikres i planens arealstrategi.

Bærekraftig utvikling (med folkehelse) er premissgiver for samfunnsplanen, med bakgrunn i regionale og nasjonale føringer. Kommunens planlegging skal være helhetlig. Kommunen har nylig vedtatt en klima-, miljø-, og energiplan, som dermed vil ha påvirkning på arbeidet med samfunnsplanen

Naturrestaurering skal inn som tiltak i arealstrategien, og videre sikres i

	<p>gjennomføres regionalt bør det også foretas en kartlegging av karbonrike arealer, for å 1. unngå at slike arealer tas i bruk til utbyggingsformål (der potensialet for fortetting ikke er til stede). 2. skaffe oversikt over bl.a. tidligere grøftede myrområder som kan restaureres, slik at kommunen enten • kan bidra i denne internasjonale dugnaden, eller • ha klarlagt muligheter for kompenserende tiltak om det ev. skulle bli helt nødvendig å ta karbonrike områder i bruk til utbyggingsformål. Vi kan opplyse om at bl.a. Hadsel kommune fikk tilsagn om «Klimasats-midler» til dette formålet i 2022 (se nærmere om dette hos Miljødirektoratet), og oppfordre kommunen til å ta dette også inn som en arealstrategi i samfunnsdelen.</p> <p>Samfunnssikkerhet og beredskap Statsforvalteren savner en beskrivelse av hvordan Vestvågøy kommune vil arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap i den kommende planperioden.</p> <p>Som kommunens viktigste styringsdokument bør kommunen tydeliggjøre sitt arbeid med samfunnssikkerhet i kommuneplanens samfunnsdel. Dette gjøres gjennom kartlegging av utfordringer tilknyttet samfunnssikkerhet, og fastlegge mål og strategier for kommunens arbeid med samfunnssikkerhet, jf. plan- og bygningsloven § 11-2. Planer skal fremme samfunnssikkerhet og ta klimahensyn gjennom tilpasning til forventede klimaendringer, jf. plan- og bygningsloven § 3-1 g) og h). I henhold til sivilbeskyttelsesloven og tilhørende forskrift om kommunal beredskapsplikt § 2 skal kommunen ha en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse. Denne analysen vil sammen med Fylkes-ROS være viktige grunnlagsdokumenter for videre planarbeid, herunder utarbeidelse av kommuneplanens samfunnsdel.</p> <p>For å redusere risiko og sårbarhet som følge av klimaendringer bør samfunnsdelen inkludere kunnskap om klimaendringer og konsekvenser av disse for kommunen. Lokale forhold legges til grunn for arbeidet. Følgende tema ansees særlig relevant: - Samfunnssikkerhet og kritisk infrastruktur - Natur- og kulturmiljø - Befolkningens helse - Forutsetninger for berørte næringer.</p> <p>Organisering og samarbeid Det går fram av planprogrammet at kommunen skal samarbeide etter veikartet for «De grønne</p>	<p>naturmangfoldsplanen og kommuneplanens arealdel.</p> <p>Tas til orientering</p> <p>Tema samfunnssikkerhet og beredskap blir ivaretatt innenfor samfunn og arealbruk konkret, med behov for kartlegging og utarbeidelse av en egen Ros plan til klimatilpasning.</p> <p>Kunnskapsgrunnlag vil foreligge klart til samfunnsdelen, hvor tiltak og utredningsbehov sikres i arealstrategien.</p> <p>Tas til følge</p>
--	---	--

øyene». Som grunnlag for god ressursutnytting og utvikling av sektorene bør samfunnsdelen spesifisere nærmere hvilke områder kommunen samarbeider med andre kommuner om (gjærne også private aktører). På dette grunnlaget bør samfunnsdelen angi strategier for framtidig samarbeid. Som det går fram av brev til kommunene om prosjektskjønnsmidler av 12.10.2022 ser Statsforvalteren at det er behov for faste interkommunale samarbeidskonstellasjoner. Samarbeidet gjennom «De grønne øyene» passer derfor godt inn i dette (jf. «Setter av millioner til samarbeid mellom kommune») Områder som bør være gjenstand for interkommunal arealplanlegging, som f.eks. områder for næringsutvikling og kystsonoplanlegging, bør også innarbeides i de kommunale arealstrategiene.

Viktige innsatsområder

Folkehelse

Kommunen skriver at målet for den reviderte planen er at FN`s bærekraftsmål og folkehelse skal være grunnpilarer. Det er bra. Kommunen har utarbeidet et kunnskapsgrunnlag som gir oversikt over utfordringene kommunen står overfor. Det er viktig å holde løpende oversikt over utviklingen for å kunne utforme treffsikre tiltak for å løse folkehelseutfordringene.

Helse og omsorg

Helse og omsorg Helse og omsorg er et av satsingsområdene som kommunen vil ha særlig oppmerksomhet på i planperioden. Kommunen har en helse- og omsorgsplan fra 2020. Vi anbefaler kommunen å revidere denne, slik at lovendringer og nasjonale føringer som har kommet etter 2020, inkluderes i kommunedelplan for helse og omsorg. Vi er kjent med at kommunen er med i et helsefellesskap, der planlegging og utvikling av tjenester til fire prioriterte grupper; • Barn og unge • Personer med alvorlige psykiske lidelser og rusproblemer • Skrøpelige eldre • Personer med flere kroniske lidelser Kommunen har sammen med de øvrige Lofot-kommunene opprettet koordinatorstilling som server dette arbeidet. Kommunen har en stabil rus- og psykisk helsetjeneste og legetjeneste. Det er viktig at disse tjenestene opprettholdes og utvikles i tråd med overordnede målsettinger og behov i helsefellesskapet. Kommunen har gjort et godt arbeid med tilpasning av velferdsteknologiske løsninger i helsetjenesten.

Se kommentarer om bærekraft.

Samfunnsplanen vil ha et satsingsområde som heter helse, som blant annet vil inkludere alle kommunale tjenesteområder innenfor helse og mestring. Det vil særlig settes fokus på behov for nye utviklingsmål, strategier og tiltak som tas inn i revisjon av kommunedelplan for Helse- og mestring.

	<p>Vi oppfordrer kommunen til å sette kompetanseutvikling og innovasjonsarbeid i system slik at det kan skapes varige endringer fremfor å prioritere enkeltstående piloter og prosjekter. Vi anbefaler at kapasitet, rekrutterings- og kompetanseplanlegging blir tema i det videre arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel.</p> <p>Bolig Vi ser av planprogrammet at Vestvågøy kommune skal utvikle en egen boligplan for 2022 – 2032 som skal legges fram for kommunestyret til høsten. Det er positivt at kommunen har grep om fagfeltet, og vi tenker det er bra å ha ambisjoner som er i tråd med lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet § 5 annet ledd (Ikrafttredelse 1. juli 2023).</p> <p>Oppvekst Kunnskapsgrunnlaget gir en god oversikt over barn og unges levekår, oppvekstsvilkår og helsetilstand i Vestvågøy. Kommunen er ikke kommet helt i gang med arbeidet med oppvekstreformen/barnevernsreformen, kompetanseløft og forebyggendeplan for omsorgssvikt og utagerende atferd. Det positivt at kommunen skal foreta en kompetansekartlegging og behovsanalyse slik at de sikrer rett bruk og kompetanse for å sikre samhandling og tverrfaglig arbeid for hele oppvekstområdet. Fra de analyser og kartlegginger, vil vi anbefale å konkretisere tiltak i kommunens strategier og handlingsplaner.</p> <p>Det anbefales at kommunen reviderer kommunedelplan for oppvekst i tråd med ny lover og sentrale føringer som har kommet etter 2020.</p> <p>Medvirkning er gjennomgående nevnt i de kommuneplanene. Det må komme tydeligere fram hvordan barn og unge involveres i medvirkningsprosesser på systemnivå. Kommunen må ta med barn og unge i prosesser der tilbud og tiltak for gode lokalmiljø og møteplasser utformes.</p> <p>Landbruk Vestvågøy er en stor og viktig jordbrukskommune. God kunnskap om landbruksarealene både innmarks- og utmarksområdene er en forutsetning for å ivareta landbruksnæringenes produksjonsarealer på en god måte. Kommunen har gjennom arbeidet med kommunal</p>	<p>Tas til orientering</p> <p>Tas til orientering</p> <p>Tas til følge</p> <p>Tas til orientering</p> <p>Tas til orientering, og vil vurderes å tas inn i oppdatert planprogram.</p> <p>Tas til orientering. Jordvernstrategien vil ytterligere sikres å tas inn i arbeidet med samfunnsdelens arealstrategi.</p>
--	---	---

	<p>jordvernstrategi skaffet seg et godt kunnskapsgrunnlag for å kunne ta riktige strategiske valg. Mål og Side: 8/9 strategier som vedtas i den kommunale jordvernstrategien bør forankres i kommuneplanens samfunnsdel.</p> <p>Naturmangfold Vestvågøy kommune har, sammen med Vågan og Flakstad, fått midler til utarbeiding av egen kommunedelplan for naturmangfold. I henhold til planprogrammet skulle denne planen vært vedtatt før jul i 2021. Vi er kjent med at kommunen nå har søkt om midler til å fullføre dette planarbeidet, uten at søknaden er innvilget. Vi oppfordrer til at kommunen nå prioriterer å slutføre dette arbeidet så raskt som mulig. Det bør tas med i planprogrammet at kunnskapsgrunnlaget fra dette planarbeidet, så langt det foreligger, bør legges til grunn for arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel og kommunale arealstrategier, som vi forventer blir en viktig del av samfunnsdelen. Dette vil også være viktig for å sikre kommunalt eierskap og politisk forståelse for de store verdiene som er knyttet til naturmangfoldet i kommunen. I tillegg til områder med særskilt registrerte naturtyper, er det generelt knyttet stort naturmangfold til myr og våtmarksområder, samt til strandsonen langs sjøen og kantsonen langs vassdrag.</p> <p>Oppsummering Vi legger til grunn at kommunen følger opp dette innspillet ved at bl.a.</p> <ul style="list-style-type: none"> • angitte behov for kunnskap tas inn i nytt kapittel som omfatter behovet for videre utredninger («utredningsprogram») • planprogrammet legger opp til at samfunnsdelen skal angi arealstrategier, som grunnlag for videre fysisk planlegging. Det vil, i tillegg til angitte satsingsområder, være behov for å ha gjennomgående tema. I og med at FN's bærekraftsmål berører de fleste områdene, vil det også være relevant å bruke disse som gjennomgående tema. Dette vil legge grunnlaget for at kommunen følger opp de nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging på en god måte. 	<p>Tas til orientering. Kunnskapsgrunnlaget som utarbeides ifb med naturmangfoldsplanen, vil også gjelde for samfunnsdelen.</p> <p>Tas til følge. Revidert planprogram vil foreslå struktur på innhold og tema, samt utarbeide en oversikt over behov for kunnskapsgrunnlag, og utredninger som ikke løses med pågående /vedtatte tema og kommunedelplaner som er nevnt overfor.</p>
<p>31.05.23 Nord Fiskarlag</p>	<p>Uttdrag Nord Fiskarlag arbeider for en god og kunnskapsbasert sameksistens med andre næringer. Forutsetningen må være at virksomheten ikke ødelegger for hav- og fjordmiljø, ville bestander, utøvelsen av fisket eller</p>	<p>Kommentar Innspill tas til følge. I samfunnsplanen under tema Næring vil fiskerinæringen, oppdrett og forvaltningen bli invitert, for</p>

	<p>driftsgrunnlag og lønnsomhet for fiskerne. I den kommende planprosessen mener vi derfor at det må være fokus på å bevare viktige fiske-, gyte-, beite- og oppvekstområder, vandringsruter og økosystem, herunder må det vurderes grundig hvorvidt det skal tillates ny aktivitet eller næringsvirksomhet i områder som er viktige for fiskerinæringen. Dette må avklares gjennom tett samarbeid med lokale fiskere, slik at det samtidig er fokus på å bevare og videreutvikle fiskeriinteressene som er i kommunen.</p> <p>Kommunen bør ha fokus på å sikre at det er gode, velfungerende og tilgjengelige søppelhåndteringssystemer i kommunen. Videre er vi kjent med at flere kommuner får mer fokus på utslipp fra sjøtrafikk og fiskeflåten. I den forbindelse ber vi også om at kommunen har tett dialog med fiskeriinteressene for å kartlegge både muligheter og utfordringer ved å redusere utslipp fra fiskeflåten. Herunder er mulighetene for landstrøm, havnefasiliteter og muligheter for å levere både eget og funnet avfall i havn, noe kommunen kan se på.</p> <p>Fiskarlag oppfordrer til tidlig å tilrettelegge for medvirkning av de ulike interessene i planarbeidet, særlig i kommuneplanens arealdel, slik at en tidlig i prosessen kan søke å finne omforente løsninger om samfunnsutvikling og arealbruk</p>	<p>drøfting av areal- og miljøhensyn som bør sikres i planens arealstrategi, og som vil være førende i kommuneplanens arealdel.</p> <p>Hensyn til hav - og kystsonen, vedrørende avfall, forsøpling og energibruk vil også være aktuelle tema å ivareta og diskutere i utarbeidelsen med planens arealstrategi.</p> <p>Innspill tas til følge.</p>
--	---	--